

Danmarks Naturfredningsforening Haderslev
Årsmøde 2024 d. 30. oktober
Sted: Skrydstrup forsamlingsgård kl. 19.

Haderslev med dam og fjord.

Årsberetning 2024

Aktiviteter hen over året:

November 2023:

Bestyrelsen konstituerede sig på første møde (29. november 2023) efter årsmødet.

Formand: Bent Karlsson

Næstformand: Jørgen Clausen

Bestyrelsesmedlem: Anders Holm

Bestyrelsesmedlem: Jørn Sørensen

Bestyrelsesmedlem: Claus Larsen

Bestyrelsesmedlem: Søren Krab

Suppleant: Kenneth Lund

Afdelingen har repræsentanter i følgende råd:

Skovbrugerrådet: Jørn Sørensen

Det Grønne kommunale råd: Bent Karlsson.

Fjord og Bælt: Claus Larsen

Haderslev Fjord og dam: Jørgen Clausen og Bent Karlsson.

Lavbundsjorder udpegning: Jørgen Clausen.

Mobilitetsstrategi for kommunen: Bent Karlsson

Bestyrelsens aktiviteter:

Bestyrelsen holder møde en gang om måneden. I hele sommerhalvåret foregår bestyrelsesmøderne ude, idet vi tager rundt i kommunen – eller uden for kommunen og ser på emner, der har været behandlet i DN regi. Det giver et meget bedre grundlag at beslutte på, når vi har været ude og se det i virkeligheden.

December 2023:

Ingen bestyrelsesmøde i december.

Afdelingen har fået 5896,14 kr. tildelt fra ISOBRO-puljen. Til brug ved tiltag til fremme for naturen i Haderslev kommune.

Sager DN- Haderslev har behandlet og indgivet kommentarer eller klage over:

Der har været rigtig mange sager over DN's bord til gennemsyn. De allerfleste med en fornuftig afvejning i forhold til naturen.

Det er dog sager, som vi mener, bør afprøves. DN har derfor valgt at indgive klage over nogle sager, som vi mener tilsidesætter den gældende lovgivning. Planklagenævnet (afgørelser efter Planloven) og Miljø og Fødevarer-nævnet (afgørelser efter bl.a. Naturbeskyttelsesloven) er den instans, som skal afgøre, om vi vurderer rigtigt i disse sager.

De sager, hvor foreningen formodede, at reglerne ikke var overholdt og ønskede klagenævnenes vurdering drejer sig om:

DN-Haderslev - Sager for året 2023/2024

Siden sidste årsmøde i november 2023 har Haderslev-afdelingen haft følgende nye, afsluttede og uafsluttede anmeldelser og ankede sager, hvor afdelingen har anket, gjort indsigelse eller haft særlig interesse:

Årsmøde 2024

DN-Haderslev - Sager for året 2023/2024

Landzonesager (Planklagenævnet)				
Anke-dato	Adresse	Angående	Afgørelsesdato i klagenævn	Afgørelse
2023-03-01	Dundelum 18	Terrænændring, deponering af jord ved Slivsø	05.dec.2023	Dispensation ændret til afslag. (Sagen dog genoptaget)
2023-06-04	Hornsgårdsvej 10	Udhuse over 100m2		Afventer afgørelse.
2023-06-29	Hyrup Bygade 4	Genoptagelse, maskinhus mv.	29. nov. 2023	Stadfæstes idet bygning 3 dog nedrives.
2023-07-12	Fjellumvej 6	3 udhuse (over 100m2 udhuse)	24. juni 2024	Delvist medhold.
2023-09-04	Keldetvej 35	Væksthus (over 100m2 udhuse)	07. maj 2024	Dispensation ændret til afslag.
2023-10-04	Kolsnapskovvej 7	Grillhus/Sauna	04. marts 2024	Stadfæstet.
2023-10-04	Skovmosevej 7	Orangeri/shelter	26. juni 2024	Delvist medhold.
2023-11-23	Havvejen	Shelter		Afventer afgørelse.
2023-11-23	Tonnehøjvej 51	Shelter		Afventer afgørelse.
2023-11-23	Bergs Plads	Shlter		Afventer afgørelse.
2023-12-05	Diernæsvej 11	Ridebane mm.		Afventer afgørelse.
2024-01-01	Stursbølvej 10	Shelter		Afventer afgørelse.
2024-01-01	Lindet skov	Shelter		Afventer afgørelse.
2024-01-12	Stensbækvej 71	Shelter		Afventer afgørelse.
2024-01-12	Dundelum 18	Jordtip		Genoptag-afventer afgørelse
2024-01-29	Stensbækvej 20m	Shelter		Afventer afgørelse.
2024-03-19	Oksenvad	Bålhytte		Afventer afgørelse.
2024-04-25	Slevadvej 1a	Shelter		Afventer afgørelse.
2024-05-05	Flovt Bygade 6a	Énfamliehus		Afventer afgørelse.
2024-07-10	Krejselvej 45	Bålhytte		Afventer afgørelse.

Naturbeskyttelsessager (Miljø og Fødevareklagenævnet)				
2022-05-27	Matr.nr. 96 Flovt Øsby Menighedsråd	Dige	03. maj 2024	Dispensation ændret til afslag.
2022-09-14	Friplejehjem, Skallebækvej 9, 6100 Haderslev	(§3) Beskyttet overdrev - erstatningsareal	21. august 2024	Dispensation ophævet. (??)
2023-09-29	Gram Å ved Fole	Shelter (åbesk)		Afventer afgørelse.
2023-10-26	8 strande	Shelters (strandbesk)		Afventer afgørelse.
2023-12-05	Diernæsvej 11	Ridebane mm. (søbesk)		Afventer afgørelse.
2024-09-07	Kvistrup	Diger (besk. diger)		Afventer afgørelse.
2024-09-15	Langkær 15	(§3) Erstatningsareal		
Fredede områder				
Anmeldt mm.dato	Adresse	Angående	Afgørelsesdato/sagsstatus	Afgørelse
2014-06-16	Hærvejen 10b, 6500 Vojens	Byggeri mv. inden for fredning ved Stængelmose og Hærvejen	Påbud af 23. december 2015. Frist om fjernelse 01. oktober 2016 blev ikke håndhævet. Kommunen afventede først ny ansøgning efter at ejer har tilkøbt areal. Forholdet bl.a. nævnt over for kommunens ledelse ved julemødet 2019 og på besigtigelser med Fredningsnævn og igen skriftlig 11. maj 2021. Kommunen har 16. september 2021 oplyst, at der er frist for fjernelse den 15. november 2021. Sagsbehandler har efterfølgende oplyst, at politianmeldelse var under udarbejdelse. Henvendelse til kommunen herom i løbet af 2022 er forblevet ubesvaret. I september 2022 skriftlig henvendelse til kommune, borgmester, udvalgsformand fik et afvisende svar. 29. september 2022 anmodes kommunen om en status for sagen.	Afventer afgørelse fra Ankestyrelsen

			03. oktober 2022 oplyser kommunen, at "sagen ikke er afsluttet og andet kan ikke oplyses". 09. oktober 2022 anmodes kommunen om aktindsigt. 18. oktober 2022 meddeler kommunen afslag på aktindsigt, dog uden klagevejledning. 07. november 2022 ankes afslaget af 18. oktober 2022 til >Miljø- og Fødevareankenævnet og sendes samtidigt til kommunen. 15. marts 2023 henviser Miljø- og Fødevareankenævnet anken til Ankestyrelsen, der er rette myndighed. 26. april 2023 genfremsendes materialet i ankesagen til kommunen, der har forlagt materialet. 03. maj 2023 sender kommunen ankematerialet til Ankestyrelsen. 21. juni 2023 oplyser Ankestyrelsen, at "en nærmere undersøgelse ikke vil give Danmarks Naturfredningsforening en bedre retsstilling" og gør ikke mere i sagen, dog gøres kommunen samtidig opmærksom på reglerne mht. vejledning om klageadgang. Næste skridt i sagen er herefter en henvendelse til Ankestyrelsen med anmodning om at indlede en tilsynssag.	
2023-07-24	Gram slotspark	Discgolf		Afventer afgørelse
Planlægning i øvrigt				
2024-01-12	Sommerhusområder inden for strandbyggelinjen	Planstrategi 2023	19. september 2024	Ikke medhold.

	og skovbyggelin- jen.			
--	--------------------------	--	--	--

Derudover har DN-Haderslev henvendt sig til kommunen flere gange om Gram Å omløbs-stryget.

Omløbsprojektet har medført, at ellesumpen (§3-område) ved indløbet til slots søen tørrer ud. Kommunen er myndighed for §3. Naturstyrelsen er projektudførende.

I 2023/2024 er der kommet så meget nedbør, at der ikke har været fare for udtørring af §3 områderne.

I Januar 2024:

Januar starter som altid med en tur i Dyrehaven på Nørskovgård, Danmarks Naturfredningsforening, Naturstyrelsen og Haderslev i bevægelse indbyder til en vandretur.

Denne tur blev den tur, hvor Preben Ravn efter i en hel menneskealder at have stået for nytårsturen, leverede stafetten videre til Jens-Jakob fra Naturstyrelsen.

Sonderingsmøde om kommunens Grønne Råds fremtidige funktion.

Samrådsmøde i Middelfart 11. januar, hvor også afdelingerne fra Fyn deltog.

Udviklingsprojekt Årø. Omlægning af landbrugsarealer på Årø til delvis vådområder eller overdrev. Projektet er indtil videre sat i venteposition, idet den ejendom, der var i spil er blevet solgt til anden side.

Formand og næstformand har deltaget i et 2-dages møde om Haderslev Dam og Fjord. Landbruget har taget initiativ til projekt, der skal bringe de nævnte områder tilbage i god økologisk tilstand. Medlemmer i dette projekt er Landbruget (Spiras), kommunen, Provas, Sportsfiskerne og Danmarks Naturfredningsforening. En række institutioner med viden på området er tilknyttet projektet. De skal hjælpe med at samle data og udarbejde forslag til tiltag til forbedring.

Vi har igen i år været guider for Københavns universitet og en gruppe landskabsarkitektstuderende. Københavns Universitet sender deres studerende ud i praktiske opgaver, hvor de skal finde løsninger der binder samfundets forskellige ønsker og behov sammen. De havde Gram Å systemet og Kastrup/Tiset enge med klimasikring, natur og landskabspleje som opgaveprojekt.

De ville i den forbindelse gerne have 'DN's input til området. De fik både Gram Å engenes historie fra før afvandings og overrislingssystemet og engenes funktion medens overrislingssystemet fungerede. Kommunes køb af et konsulentfirma til at nedklassificere engene fra særlig værdifuldt landskab til værdifuldt landbrugslandskab. Udelukkende for at kunne stille vindmøller op i engene.

Dispensationer til sheltere i fredskov. Vi anker

I Februar

I februar er 4 skove tildelt fredskovspligt

Gram museum fritaget for krav om erstatningsskov. Der var en fejl i gamle registreringer, hvor arealerne var registreret som fredskov.

Dispensation til bålhytte/jægerhytte i fredskov. Vi anker.

Ankenævnet giver tilladelse til fugleobservationshytte i Lunden Gram.

Oprensning af en række vandhuller.

Lovliggørelse af shelter i Stevelt.

Afslag på 2 sheltere i Skrydstrup.

Dispensation til bålhytte og Brændeskur i Tiset.

Etablering af erstatningsnatur (sø) ved Fredsted.

Høring om vedtægtsændringer i DN.

Henvendelse fra Kastvrå fra DN-medlem om hjælp til at afværge solceller i særligt værdifuldt landskab. Vi tilbød møde, hvor vi kunne gennemgå og vejlede. De takkede ja til mødet. De vendte dog aldrig tilbage med et tidspunkt for møde.

I samme projekt blev formanden kontaktet af projektmageren for samme projekt. Han ønskede en positiv forhåndsudtalelse, som han kunne vedlægges projektbeskrivelsen. Formanden informerede vedkommende om, at DN ikke ønskede solceller i særligt værdifuldt landskab. Herefter blev projektmageren noget aggressiv i den anden ende af telefonen.

Kommunen har været ude med melding om ulovlige tilkoblinger på spildevandsnettet i Bevtøft. Provas har registret usædvanligt store mængder spildevand fra Bevtøft. Formanden har været i Bevtøft og se på kloakkerne sammen med en autoriseret kloakmester. Det blev ved selvsyn konstateret, at overfladevand trængte ind ved utætte samlinger ved vejbrøndene.

Henvendelse fra privat borger, der ønsker hjælp til fredning af sin ejendom. En mindre landejendom med store naturmæssige værdier.

Kommunen inviterede til møde om kommunens strategiplan. Formand og næstformand deltog.

I marts :

Afslag på ridebane inden for sø og åbeskyttelseslinjen.

Skelsag Blokhusskoven Kelstrup.

Landzonetilladelser for halmfyr, oprensning af sø, virksomhed i landbrugsbygning, brændeskur, halvtag, lagerbygning.

Referat fra kommunikationsmøde om Haderslev Fjord og Dam projekt.

Referat fra Grønne Råd møde.

Henvendelse fra ejer af Laurids Skaugade 10 om fredning af 190 år gammelt egetræ. Vi har haft kontakt til sekretariatet i den forbindelse. De mener, at det er et meget stort ap parat, der skal sættes i gang for fredning af et træ. De foreslår at ejeren kan skrive det ind som et servitut i ejendommens skøde.

Samrådsmøde Kolding 21. marts.

Kommunen har udsendt materiale angående Kyst- og naturturisme. Herunder Årø.

Henvendelse fra medlem om kommunalt påbud om beskæring af gammel eg.

I april:

Første møde, hvor vi mødtes ude i terrænet. Vi besigtigede en ejendom, hvor ejer ønskede hjælp til en privat fredning.

Dispensationer til reparation af tilkørselsrampe, læskur, kunstværk af 2 meter høje bogstaver og overdækket areal ved udbygning.

Dispensation til opførelse af fritliggende enfamiliehus og garage. Vi anker den fordi næsten samtlige beskyttelseslinjer overskrides. Dispensationen gives som en huludfyldelse i bebygget område. Der er bare ingen anden bebyggelse i nærheden.

Referat fra endnu et møde om problemerne med oversvømmelse i Fole ved kraftigt regn vejr.

Referat fra "Hilse på møde" med Naturstyrelsen Sønderjylland. DN-Aabenraa og DN-Sønderborg deltog også i mødet.

Overrækkelse af diplomer for evighedstræer i henholdsvis Halk og Bæk.

Henvendelse fra advokat, der fører afværgesag for borgerne i Kastvrå mod solcelleanlæg.

Et bestyrelsesmedlem har deltaget i TEAM-møde om "De 30 fjorde". DN ville lave Happening med en staffet, der skulle bringes fra fjord til fjord, for at gøre opmærksom på fjordenes dårlige tilstand. Oplægget var meget løst, hvorfor vi i en efterfølgende henvendelse om deltagelse har afslået.

I maj:

Fredningsnævnsmøde om udbygning af stuehus mod Stengelmose.

Allerede 3 dage senere lå afslag fra Ankenævnet på ansøgningen.

Planklagenævnet giver DN ret i anke over drivhus.

Borger spørger til sagsgangen vedrørende anke af discgolfbane i Lunden Gram. Formanden har svaret, at Ankenævnet har meddelt at de er bagefter med behandlingen af sager, hvorfor vi må påregne endnu noget ventetid.

En anden borger har spurgt ind til regler for patricier villakvarter ved Lunden i Gram. Formanden har svaret ham, at han skal henvende sig ved kommunen, idet de er pligtige til at vejlede ham. Derudover har vedkommende fået link til DNS hjemmeside med reglerne om skovbyggelinjer.

Kommunen har holdt 2 møder i projekt lavbundsjorder, hvor vi deltog ved næstformanden. Happening afholdt i forbindelse med skovrejsningsprojekt ved Hoptrup.

Formand og Næstformand deltog.

Grønne Rådsmøde hvor formanden deltog. Et af de store punkter var kommuneplan 2025-2037, hvor det bl.a. drejer sig om arealanvendelse i det åbne land. Herunder skovrejsning og lavbundsjorder.

Vi har anket bålhytte Slevadvej.

Landzonetilladelser for skovrejsning, modulbygninger, redskabskur, terrasse, teltdug gyllebeholder og jordvarme.

Miljøgodkendelse på en række ændringer Sode og Selskær landbrug.

Sekretariatet v DN har udsendt spørgeskema vedrørende mountainbikes. Formanden har svaret.

I juni:

Besigtigelse af Hejsager Kelstrup strand, hvor kommunen og borgerne i området er i gang med udkast til sikring af sommerhusene, der nu gentagne gange har været oversvømmet.

En række §3 sager har været forbi. Det drejer sig om: Retablering af strandvold v Knud Fjelstrup, dispensation til at hæve vandstanden. Oprensning af regnvandsbassiner langs motorvejen. Dispensation til rydning af tilgroet eng i Ålkær.

Landzonetilladelser til: ændret anvendelse af carport Ålkær, madpakkehus Højgårdvej pr Haderslev. Lovliggørelse af byggeri Knokbjerg. Lovliggørelse af carport Astrup. Udstykning 5000 kvm grund Humlegårdsbæk. Tilladesle til 1000 kvm halmlade Gildbjergvej pr Haderslev.

Tilladelse til opførelse af bålhytte Krejselvej, som vi anker.

.

I juli

Ferie

I August:

Augustmødet startede med besigtigelse af shelterplads og bålhytte v Enderupskov.

Fornylse af vandindvindingstilladelser.

Dispensation til fjernelse af 3 diger. Dispensation givet med begrundelsen "Myndighedspassivitet" Vi har anket.

Naturklagenævnet har givet DN-Haderslev medhold i klagen over kommunens dispensation til at bygge ud i §3 området ned mod Haderslev Dam.

Dispensation til at grave i brinken v Haderslev Dam til regnvandsledning.

Dispensation til oprensning af vandhul i Skovby.

Dispensation til nedlæggelse af §3 eng, fordi en virksomhed ønsker at bygge ud i den. Der er plads uden for §3 engen til udbygning. Vi har anket.

Dispensation til opførelse af garage og eksisterende garage inden for åbeskyttelseslinjen.

En række landzonetilladelser er givet:

5 kvm væksthuse, etablering af bålhytte, lovliggørelse af jordvold, golfsimulatorbygning, halmlade, læskur, 3 stk. shelters, overbygning og sammenbygning, legeplads, 800 kvm sø, 4 stk. fodersiloer.

Tilladelse til etablering af multibane.

Miljøtilladelser husdyrbrug:

Ungdyrstald, udvidet produktionsareal, etablering af omlæsningsplads dybstrøelse, ny møddingsplads og fjernelse af den gamle.

80 kvm klimacontainer, overgang til stipladssystemet.

Lovliggørelse af ensilageanlæg.

Tilladelse til indbygning af 13.829 m³ klasse3 affaldsforbrændingsslagge.

Tilladelse til teltdug over gyllebeholder.

Miljøtilladelse til kvægstald, kalvestald og møddingsplads.

Næstformanden har sammen med formanden fra Spiras og Direktøren for Teknik og miljø været i TV-syd i forbindelse med arbejdet med projekt Haderslev fjord Og Dam.

Jordvarmetilladelser 5 stk.

Kommunen har lavet midlertidig kystsikring v Diernæs strand. Vi afventer Kystdirektoratets reaktion.

Kommunen har udsendt debatoplæg til kystsikring af stranden v Hejsager, Kelstrup og Blokhusskoven. DN-Haderslev har indgivet foreløbige kommentarer hertil.

Vores ISOBRO midler for 2024 bruges sammen med DOF i et fælles arrangement om

fuglekassebygning og placering.

Henvendelse fra borger om privat initiativ til kystsikring af sommerhus v Ørbyhage. Sagen er videregivet til kommunen.

På augustmødet besluttede vi at følge op på ulovligt placeret jord v Slivsøen samt Pavillion og shelter på Diernæsvej.

Tilladelse til etablering af 130 meter lang badebro v Gravenshoved.

Et bestyrelsesmedlem deltager i §3 kursus.

Endnu et Evighedstræ er udnævnt. En stor 190 år gammel eg på Laurids Skaugade.

I September:

September måned har været en stille måned. 1 landzonetilladelse med ændring af arealanvendelse og 1 med tilladelse til 10.000 kbm varmeakkumuleringsstank.

Miljøtilladelse til indbygning af affaldsforbrændingsslagge under staldanlæg

Miljøgodkendelse til husdyrbrug til ændring fra rugeæg til slagtekyllinger.

Formanden har været med på monitoringstur på Haderslev fjord.

2 stk. jordvarmetilladelser.

Grønne Rådsmøde afholdt

Plejeplan for Lunden i Gram.

Søgt om ISOBRO-midler til 2025.

Henvendelse fra borger med ønsket om sagsbehandling af et vindmølleprojekt. Vi kan og vil ikke sagsbehandle for borgerne. Det ligger udelukkende hos kommunen eller anden myndighed.

Vi har anmodet om status på 2 sager vi har anket. En shelter og bålhytte og et jorddump ved Slivsøen.

Anke over nyt sommerhusområde, der ikke tog hensyn til strandbeskyttelseslinjen.

I Oktober:

Endnu et møde afholdt om udfordringerne med oversvømmelserne i Fole.

Her deltog Fole bys fællesråd, sportsfiskerne, DN og kommunen.

Mødet endte ud i at nogle tiltag umiddelbart kan gennemføres, hvorimod sportsfiskerne er meget uvillige til at foretage tilpasninger af Fole bæk, så den kan tage de vandmængder, der kommer som kraftig vedvarende regn. Der er enighed om at kommunen og et rådgivningsfirma skal opmåle bækken og komme med en rapport og forslag til eventuel regulering af Bækken. Denne rapport og forslag skal så danne grundlag for en beslutning om hvilke tiltag, der kan gennemføres i forhold til bækken.

Landzonetilladelser for:

Garage m udhus Vesterrisvej, Opførelse af sommerhus Knud Strand, Etablering af 1000 kvm sø Ribe Landevej 18, Lovliggørelse af sø Brogårdsvej 1, Opførelse af garage og anneks Brorsbølvej 5, Lovliggørelse af pizzeriaforretning Øsbygade 49, Lovliggørelse af læskur Jernhytvej 38, lovliggørelse af læskur Syvagervej 3, Flytning af sommerhus væk fra kysten Havvejen 61, Opsætning af mini vindmølle Juhlsmindevej 7.

Formanden indkaldt til første møde i arbejdsgruppe om mobilitetstrategi.

Ladestandere. Dispensation til ladestandere inden for kirkefredningen ved diverse kirker.

Dispensation til udskiftning af transformerstation på matr nr 743 Kelstrup.

Den ligger i fredskov.

Ændrede datoer på en række rejste ankesager. Ankenævnet kan ikke følge med.

Afdelingen har sammen med DOF og børnehaven haft aktivitet med fuglekassebygning.

DN-Nyborg ønsker punkt på dagsordenen til repræsentantskabsmødet omhandlende Hovedbestyrelsens ønske om ændring i politikken omkring VE-anlæg. Hovedbestyrelsen ønsker kapaciteten udvidet til adskillige gange Danmarks forbrug af strøm.

Sekretariatet ønskede at sende bekymringsbrev om de danske fjorde tilstande, Hvor formanden for de respektive afdelinger skulle underskrive brevet.

DN-Haderslev afviste at underskrive med begrundelsen, at vi var med i et konstruktivt samarbejde om Haderslev fjord og dam. Startet januar 2024. I det samarbejde er kommunen, landbruget, Provas, sportsfiskerne og DN-Haderslev, hvor vi har givet hinanden håndslag på at arbejde for god vandkvalitet i hele nævnte vandsystem. Vi mener, at det vil virke negativt på det gode samarbejde, hvis vi lige pludselig begynder at sende breve med markante standpunkter ved siden af nævnte samarbejde.

10 bestyrelsesmøder
4 Grønne rådsmøder
2 samrådsmøder
5 sonderingsmøder om Foles oversvømmelsesproblemer
2 sonderingsmøder om solcelleanlæg (indkaldt af kommunen)
2 møder med nye medarbejdere i Teknik og Miljø.
5 ankenævns møder
4 møder om Haderslev Dam og Fjord
3 udnævnelser af evighedstræer

Modtagne mails:

I DN mail:	175 stk
Fra kommunen:	640 stk
Fra Naturstyrelsen:	2 stk
Fra Kystdirektoratet:	25 stk

Antal udgående mails er ikke talt op.

Hjemmeside <https://haderslev.dn.dk/>

Facebook <https://www.facebook.com/DanmarksNaturfredningsforeningHaderslev/>